

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

Диригентська майстерність

підготовки

магістра

спеціальності:

025 Музичне мистецтво

освітньо-професійної програми

Музичне мистецтво

Луцьк, 2023

Силабус освітнього компонента «Диригентська майстерність» підготовки магістра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво, за освітньою програмою «Музичне мистецтво»

Розробник: Кучерук В.Ф., доцент кафедри музичного мистецтва.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми В. Кашаюк

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 12 від червня 2023 р.

Завідувач кафедри А. Зарицький

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» ОПП «Музичне мистецтво» другий рівень(магістр) вищої освіти	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий __
		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) __ год. Лабораторні _ год.. Індивідуальні 24 год.
		Самостійна робота 88 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Консультації_8 год.	
		Форма контролю: залік 1
Мова навчання		Українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» ОПП «Музичне мистецтво» другий рівень(магістр) вищої освіти	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий __
		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) __ год. Лабораторні _ год.. Індивідуальні 10 год.
		Самостійна робота 96 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Консультації_14 год.	
		Форма контролю: залік 1
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Кучерук Володимир Феофілович
Науковий ступінь

Вчене звання доцент

Посада доцент

Контактна інформація (+380669346825, kycheruk.volodimir@vnu.edu.ua)

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис ОК

1. Анотація ОК.

ОК «Диригентська майстерність» розрахований для здобувачів спеціальності «Музичне мистецтво», що навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти й передбачає формування відповідних навичок та умінь, удосконалення диригентської майстерності.

Диригування, як один із видів творчої діяльності оркестрового виконавського мистецтва, є невід'ємним у професійній підготовці фахівця музичного мистецтва. Диригентська майстерність – це виконавська майстерність, володіння системою жестів для розкриття змісту музичного твору, у вузькому сенсі – засіб розкриття задуму композитора, зазначеного в партитурі, і розглядається як показник професіоналізму диригента оркестрового колективу.

Підготовка диригента, як майбутнього керівника музичного колективу, проводиться послідовно з урахуванням синтезу знань циклу музично-теоретичних та фахових дисциплін та практичних занять з диригування у класі з педагогом, а також удосконаленням виконавської майстерності майбутнього диригента (виступи на контрольних роботах, заліках).

2. Пререквізити («Методика і практикум роботи з художнім колективом»)

Постреквізити («Вокально-оркестровий клас», «Атестаційний екзамен з фаху і керівництва художнім колективом»).

3. Мета ОК.

- підготовка високопрофесійного диригента та компетентного й конкурентоспроможного фахівця в галузі музичного мистецтва, спроможного до художньо творчої діяльності з інструментальним музичним колективом;
- формування творчої особистості диригента, майбутнього викладача музичного мистецтва у навчальному закладі музичної освіти та керівника оркестрового (ансамблевого) колективу з глибокими теоретичними знаннями й відповідними практичними навичками.

Завдання:

- засвоєння нових знань та практичних навичок і умінь в галузі диригентського мистецтва;
- удосконалення диригентської майстерності;
- вивчення специфіки музично-інструментального колективного виконавства;
- вироблення у здобувачів професійних умінь та навичок диригування оркестровим колективом.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики / звукорежисерської практики обробки звуку.
- ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
- ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету.
- ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.
- ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- ПРН 5. Вибудувувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних

особливостей здобувача.

ПРН 9. Здійснювати ефективне управління мистецькими проектами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

5. Структура ОК.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд за ня ття	Сам · Роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Ознайомлення з творами (прослуховування аудіо записів, перегляд відеозаписів, ознайомлення з творчістю композиторів)	8			2	6		ІРС/10
Тема 2. Робота над музичним текстом.	28			6	20	2	ТР ІРС/10
Тема 3. Вдосконалення техніки диригування. Робота над музично-виконавськими засобами виразності у виконуваних творах	40			8	30	2	ТР ІРС/10
Тема 4. Робота над художнім змістом та підготовка до концертного виконання.	44			8	32	4	ТР ІРС/10
Разом за модулем 1	120			24	88	8	40
Модульна контрольна робота							60
Всього годин / Балів	120			24	88	8	120/100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд за ня ття	Сам · Роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Ознайомлення з творами (прослуховування аудіо записів, перегляд відеозаписів, ознайомлення з творчістю композиторів)	10			2	6	2	ІРС/10
Тема 2. Робота над музичним текстом.	30			2	24	4	ТР ІРС/10
Тема 3. Вдосконалення техніки диригування. Робота над музично-виконавськими засобами виразності у виконуваних творах	42			4	34	4	ТР ІРС/10

Тема 4. Робота над художнім змістом та підготовка до концертного виконання.	38			2	32	4	ТР ІРС/10
Разом за модулем 1	120			10	96	14	40
Модульна контрольна робота							60
Всього годин / Балів	120			10	96	14	120/100

6. Завдання для самостійного опрацювання:

- ознайомлення з творчістю композиторів виконуваних творів;
- теоретичний аналіз музичних творів;
- опрацювання аудіо та відео матеріалів щодо виконуваних музичних творів;
- вправи для вдосконалення техніки диригування.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача:

Відвідування здобувачами занять є обов'язковими. На індивідуальних заняттях, що проходять з концертмейстером, який «озвучує» оркестрову (ансамблеву) партитуру, здобувач вдосконалює диригентську майстерність. Пропуски занять можуть бути лише з поважних причин (хвороба, заява). В такому випадку надається можливість у проведенні додаткових занять в інший час за взаємною згодою здобувача з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: за потреби здобувач може отримати консультацію у викладача в поза аудиторний час.

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Завдання виконуються згідно визначених термінів – розкладів практичних занять та заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачам, що не з'явилися на залік з поважних причин дозволяється перекладання в інший термін встановлений деканатом, або зарахування суми балів за результатами поточного оцінювання та модульної контрольної роботи.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік, що полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем ВО навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: індивідуальних занять, самостійної роботи, модульної контрольної роботи. Залік виставляється за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом ОК, та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач засвоїв навчальний матеріал та володіє передбаченими практичними навичками.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач оволодів матеріалом на недостатньому рівні та не володіє основними практичними навичками.

При перескладанні заліку поточні та контрольні бали анулюються. У цьому випадку здобувачеві ВО даються завдання:

виконання своїх ансамблевих партій (оцінюється до 60 балів);

надати коротку характеристику виконуваних творів (оцінюється до 40 балів).

60 балів:

- відмінно (54-60 балів) – виконання на високому технічному та музичному рівні;
- добре (45-53 балів) – виконання з незначними похибками;
- задовільно (36-44 балів) – виконання зі значною кількістю похибок;
- незадовільно (1-35 балів) – низький технічний рівень виконання.

40 балів:

- відмінно (36-40 балів) – вірно висвітлене завдання, здатність оперувати теоретичними категоріями та аналізувати матеріал;
- добре (30-35 балів) – достатньо висвітлене завдання, допущення незначної неточності;
- задовільно (24-29 балів) – в цілому розкрито завдання, допущено помилки, непослідовність викладу матеріалу;
- незадовільно (0-23 балів) – не розкрито завдання, допущено грубі помилки, непослідовність викладу матеріалу, або відповідь відсутня.

Критерії оцінювання поточного контролю (до 10 балів за кожну тему):

10-9 балів – повністю виконане завдання;

8 балів – завдання виконане з незначними похибками;

7-6 балів – завдання виконане на неналежному рівні;

5-4 балів – завдання виконане частково;

3-1 бали – завдання не виконане.

Загальна сума поточного контролю становить 40 балів.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Димченко С. С. Диригування (методика викладання). 1. ч. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Рівне : РДІК, 1997. 152 с.
2. Димченко С. С. Диригування (методика викладання). 2. ч. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Рівне : РДІК, 1997. 141 с.
3. Канерштейн М. Питання диригентської майстерності. Київ : Муз. Україна, 1980. 184 с.
4. Колесса М. Ф. Основи техніки диригування : навч. посіб. для студ. дириг. факульт. консерват. УРСР. Київ : Муз. Україна, 1973. 200 с.
5. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Сточанська М. П. Виконавський практикум: Е. Гріг. Танець Анітри з сюїти «Пер Гюнт» : методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу «Виконавський практикум». Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 20 с. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13820>
6. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Деякі питання роботи диригента з оркестровою партитурою. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти* : тези доп. V Всеукр. наук.-практ. конф. (29 трав. 2020 р.). Луцьк : 2020. С. 63–68. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20995>
7. Кучерук В. Ф. «Педагогічна та організаційна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом» С. Гурін. «Зоряний шлях». Аранжування В. Кучерука: методичні рекомендації для самостійної роботи з обов'язкової ОК «Педагогічна та організаційна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом». Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 28 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22376>
8. Кучерук В. Ф. Педагогічна та організаційна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом (диригування оркестром народних інструментів) : хрестоматія з обов'язкової ОК «Педагогічна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом». Одеса : Олді+, 2023. 230 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22375>
9. Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П. Оркестрове диригування: методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Оркестрове диригування». Луцьк, 2016. 15 с. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/10319>
10. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Шиманський П. Й. Практикум роботи з інструментальним колективом: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/15667>